

Verzuimprotocol

2020-2021

**STERKE
KINDEREN**

SAMENWERKINGSVERBAND
VO NOORD-KENNERLAND

Concept voor kernberaad d.d. 18 november 2020

Auteur: Netwerkgroep HAS

Inhoudsopgave

Vooraf	3
Deel A: Toelichting	4
1. Leer- en kwalificatieplicht	4
Leerplicht en startkwalificatie	4
Kwalificatieplicht	4
Vrijstelling kwalificatieplicht	5
Definiëring begrip voortijdig schoolverlater	5
2. Verzuim	5
Ongeoorloofd schoolverzuim (spijbelen)	5
Straffen bij spijbelen	6
Geldboete of taakstraf bij spijbelen	6
Absoluut verzuim	6
3. Verantwoordelijkheid scholen	6
Sluitend verzuimbeleid.....	6
4. Meldingsplicht scholen	7
Melden verzuim, digitaal verzuimloket.....	7
Ziekteverzuim	7
5. Ondersteuning Overheid, Leerplicht en RMC Noord-Kennemerland	8
Kerntaken van de leerplichtambtenaren	8
Sanctiemogelijkheden	8
Deel B: Stroomschema's en contactadressen	10
Bijlage 1 Registratie Afwezigheid	10
Bijlage 2 Verzuim vaststellen en afhandelen	11
Bijlage 3 Advieswijzer procedure afwezigheid leerlingen	13
Bijlage 4 Voorbeeld aanvraag vrijstelling van geregeld schoolbezoek	15
Bijlage 5 Contactadressen en lijst met afkortingen	17
Bijlage 6 Implementatie M@ZL	18

Vooraf

Ieder kind¹ in Nederland heeft recht op onderwijs, zodat kinderen zich kunnen ontwikkelen tot mondige, zelfstandige volwassenen, voldoende toegerust om te participeren in de maatschappij. Met de invoering van passend onderwijs is dit uitgangspunt niet veranderd. Wat wel is veranderd, is dat een omslag plaatsvindt in het denken van leerplicht naar leerrecht. Centraal staat het perspectief van het kind, wat heeft het kind nodig om te leren? Steeds moeten oplossingen worden gezocht vanuit het recht van het kind op een passend aanbod bij zijn/haar behoeften. Ook voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben of (dreigend) thuiszitten.

Voor u ligt het verzuimprotocol voor alle scholen die vallen onder het samenwerkingsverband vo Noord-Kennemerland. Het doel van het protocol is om verzuim van jongeren vroegtijdig te signaleren en de jongere snel en effectief de passende ondersteuning, jeugdhulp en zorg te bieden. Hiermee wil de netwerkgroep uitval en onderbrekingen in de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van de jongeren voorkomen. Het uitgangspunt hierbij is het leerrecht van iedere jongere in de regio.

Er zijn uiteenlopende redenen waarom een jongere niet op school is. Dit protocol beschrijft procedures en afspraken in de samenwerking om met elkaar vroegtijdig uitval te kunnen signaleren. Er is getracht een zo volledig mogelijk protocol te schrijven als handreiking aan voortgezet onderwijs. Wanneer er eenduidige en doorlopende afspraken binnen het onderwijs gelden, wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan het terugdringen van verzuim.

Met vriendelijke groet,

Netwerkgroep HAS

---

¹ Waar kind staat kan ook jongere gelezen worden. Waar jongere staat kan ook kind gelezen worden.

Deel A: Toelichting

Het is algemeen bekend dat jongeren die regelmatig verzuimen een grotere kans hebben om voortijdig schoolverlater te worden. Ook is een verband aangetoond tussen regelmatig verzuim en het ontwikkelen van afwijkend en/of crimineel gedrag. Om die redenen is het terugdringen van ongeoorloofd schoolverzuim van groot belang. De inzet is gericht op het zo vroeg mogelijk signaleren van de ondersteuningsbehoefte van de jongere en het zo preventief mogelijk bieden van de benodigde ondersteuning, jeugdhulp en/of zorg.

Scholen hebben een zeer belangrijke rol bij het vroeg signaleren en terugdringen van het schoolverzuim en werken hierin samen met leerplicht. Met deze handreiking wil de netwerkgroep het volgende inzichtelijk maken:

- Wanneer sprake is van verzuim;
- Wat van de scholen wordt verwacht bij het bestrijden van verzuim;
- Hoe de samenwerking is georganiseerd tussen de andere bij verzuim betrokken partijen;
- Wat er van ketenpartners verwacht kan worden.

1. Leer- en kwalificatieplicht

Leerplicht en startkwalificatie

Ieder kind heeft recht op onderwijs en heeft tegelijk een leerplicht. Kinderen zijn volledig leerplichtig vanaf de eerste schooldag van de maand na de vijfde verjaardag tot aan het einde van het schooljaar waarin de jongere 16 jaar wordt.

Sinds 1 augustus 2007 geldt dat de jongere verplicht is onderwijs te blijven volgen totdat hij een startkwalificatie heeft behaald of tot het moment waarop hij de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt. Deelnemers vanaf 18 jaar zonder startkwalificatie vallen onder de RMC-wetgeving. In de regio Noord-Kennemerland zijn er afspraken gemaakt tussen het onderwijs en de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC). Het RMC heeft een belangrijke rol bij het voorkomen van voortijdig schoolverlaten (vsv). Tevens is er de Wet Studiefinanciering (uitschrijving) en de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) die hierin een registrerende taak heeft en de verzuiminformatie meldt aan de woongemeenten van de jongeren.

Een startkwalificatie is behaald bij het verkrijgen van:

- een havo of vwo diploma of hoger;
- een mbo diploma niveau 2 (of hoger) BOL of BBL.

Heeft een jongere zijn schoolloopbaan beëindigd zonder startkwalificatie, dan is hij een voortijdig schoolverlater.

Kwalificatieplicht

Er zijn steeds minder leerlingen die voortijdig het onderwijs verlaten zonder startkwalificatie. Dit is te zien aan de daling van het aantal voortijdig schoolverlaters (VSV'ers). Het voorkomen van schooluitval blijft echter een zeer belangrijk aandachtspunt om het recht om te leren voor alle jongeren in de regio betekenis te geven.

Per 1 augustus 2007 is de kwalificatieplicht tot 18 jaar ingevoerd, een extra hulpmiddel in de strijd tegen schooluitval. Met de invoering van de kwalificatieplicht is de partiële leerplicht afgeschaft. Leerlingen blijven volledig leerplichtig tot het einde van het schooljaar waarin ze zestien jaar worden. Alle jongeren die dan nog geen startkwalificatie hebben, zijn daarna tot hun 18e of tot het moment waarop ze een startkwalificatie hebben behaald, kwalificatieplichtig. Vanaf de invoering van Passend

Onderwijs zijn leerlingen voor wie de leerplicht is geëindigd en die in het vso de uitstroom dagbesteding of arbeid hebben gevolgd niet kwalificatieplichtig wanneer zij niet meer ingeschreven staan op een school. Zolang zij wel ingeschreven staan, volgen zij onderwijs en zijn ze dus kwalificatieplichtig.

Vrijstelling kwalificatieplicht

De kwalificatieplicht geldt niet:

- als een leerling een diploma of getuigschrift van de praktijkschool heeft. De leerling kan dan een programma volgen dat past bij zijn/haar niveau of stroomt uit naar werk;
- bij uitstroomprofiel arbeid of dagbesteding vanaf 16 jaar;
- als de leerling op grond van de Leerplichtwet een vrijstelling van de plicht tot inschrijving op een school heeft.

Start leerplicht	Volledige leerplicht tot	Kwalificatieplicht
1 ^e schooldag van de maand na de vijfde verjaardag.	Einde schooljaar waarin de jongere 16 jaar is geworden of nadat de jongere 12 volledige schooljaren heeft doorlopen.	<ul style="list-style-type: none"> • Havo of vwo diploma of hoger behaald; • Mbo diploma niveau 2,3,4 behaald; • Bereiken leeftijd 18 jaar.

Definiëring begrip voortijdig schoolverlater

Volgens de huidige wetgeving wordt onder een voortijdig schoolverlater verstaan:

- iemand die de leeftijd van 23 jaar nog niet heeft bereikt en niet in het bezit is van een startkwalificatie; en
- het onderwijs aan de school gedurende een aaneengesloten periode van tenminste een maand zonder geldige reden niet meer volgt of niet meer bij een school of instelling is ingeschreven, of van de school wordt verwijderd.

Volgens de Leerplichtwet en RMC wetgeving is de school verplicht verzuimers en voortijdig schoolverlaters tot 23 jaar bij het RMC van de regio te melden. Voor jongeren op het vo die meer dan 16 uur verzuimen in vier weken tijd en deelnemers van het mbo < 18 jaar geldt dat zij gemeld worden door de school via DUO. Elke twee maanden wordt er een uitvraag bij alle scholen in de regio van het samenwerkingsverband gedaan waarin wordt gevraagd een overzicht te geven van de leerlingen die (dreigend) thuiszitten.

Van belang is dat niet alleen een adequate registratie van het aantal thuiszittende leerlingen plaatsvindt maar dat ook de reden van thuiszitten alsmede de voorgestelde, of reeds in werking gestelde, aanpak in kaart is gebracht. Het adequaat in beeld hebben van alle thuiszittende leerlingen begint bij een goede verzuimregistratie op de scholen en een sluitende samenwerking met leerplicht, jeugdhulpdiensten en de GGD indien het verzuim voortduurt.

2. Verzuim

Definities zoals gebruikt in DUO:

Ongeoorloofd schoolverzuim (spijbelen)

Is een leerling niet op school zonder dat hiervoor een geldige reden is?

Spijbelen leerlingen in het voortgezet onderwijs of het middelbaar beroepsonderwijs? Dan zijn scholen verplicht dit te melden. De schoolleiding maakt een melding zodra een leerling totaal 16 uren les- of praktijktijd in 4 opeenvolgende lesweken ongeoorloofd afwezig was.

Straffen bij spijbelen

Als een leerling van de basisschool, het speciaal onderwijs en het voortgezet onderwijs te vaak afwezig is, dan maakt school hiervan melding aan DUO. Het verzuimloket van DUO geeft de melding door aan de leerplichtambtenaar van de gemeente. Deze onderzoekt de zaak en kan waar nodig uiteindelijk een proces-verbaal opmaken. De ambtenaar stuurt het proces-verbaal naar de Raad van de Kinderbescherming en het Openbaar Ministerie.

Geldboete of taakstraf bij spijbelen

De rechter kan de leerplichtige jongere vanaf 12 jaar een taakstraf of een geldboete geven. Kwalificatieplichtige jongeren kunnen een geldboete krijgen. Ook ouders of verzorgers kunnen een geldboete krijgen.

Absoluut verzuim

Staan leer- of kwalificatieplichtige jongeren niet ingeschreven op een school? Dan is er sprake van absoluut verzuim. Dit is een overtreding van de Leerplichtwet. De leerplichtambtenaar kan hiervoor een proces-verbaal opmaken tegen ouders. De rechter beoordeelt dit proces-verbaal vervolgens.

Scholen kunnen eerder tot melding over gaan als zij vermoeden, dat door de school getroffen maatregelen onvoldoende effect hebben.

3. Verantwoordelijkheid scholen

Sinds 1 augustus 2014 hebben scholen zorgplicht. De zorgplicht is de kern van passend onderwijs. De zorgplicht betekent dat de school een passend onderwijsaanbod moet doen aan leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. Voor de leerlingen die al op school zitten én voor de leerlingen die schriftelijk worden aangemeld (een email kan al volstaan). De ondersteuning hoeft niet per se op de eigen school te worden aangeboden, want niet alle scholen kunnen alle soorten ondersteuning bieden. Als de school de ondersteuning niet zelf kan bieden, moet zij conform de zorgplicht wél een aanbod doen bij een andere school en zorgen dat de leerling daar kan worden ingeschreven. Geen enkele vo-school mag een leerplichtige leerling uitschrijven.

Mbo-scholen zijn verplicht de inschrijving te handhaven zolang een leerling leerplichtig/kwalificatieplichtig is en/of zolang er geen inschrijving op een andere school heeft plaatsgevonden. Indien de mbo-school acht weken aantoonbare inspanning heeft verricht de deelnemer naar ander passend onderwijs te verwijzen, mag de deelnemer worden uitgeschreven. De kwalificatieplichtambtenaar wordt hierbij betrokken.

De formele handhaving van de leerplicht ligt in handen van de leerplichtambtenaar. Voor de 18+leerlingen die het onderwijs langer dan vier weken niet bezoeken heeft de RMC-trajectbegeleider een begeleidende taak die gericht is op terugkeer naar een opleiding. De 18+ leerlingen dienen op eenzelfde wijze gemeld te worden als leerlingen jonger dan 18 jaar.

Sluitend verzuimbeleid

Samenvattend gaat het om de inzet van de volgende instrumenten / maatregelen:

- **Zorgbeleid of ondersteuning:**
  - de begeleiding van leerlingen start bij de mentor;
  - de mentor wordt daarbij ondersteund door anderen binnen de school (ondersteuningscoördinator, afdelingsleider, J&G coach, leerlingenbegeleiders, verzuimcoördinator);
- De school en/of instelling organiseert diverse vormen van ondersteuningsoverleg waarin indien nodig interne- en externe zorgverleners zijn vertegenwoordigd. Het intern verzuimbeleid is:

- schriftelijk vastgelegd;
  - met vermelding in de schoolgids; en
  - met vermelding van betrokken functionarissen.
- Verzuimregistratie in leerlingvolgsysteem;
  - Communicatie met leerlingen, ouders/verzorgers en personeel;
  - Leerlingen en zo nodig ouders/verzorgers direct aanspreken indien er sprake is van verzuim;
  - Het tijdig consulteren dan wel inschakelen van de leerplichtambtenaar.

Het is cruciaal dat verzuim, inclusief te laat komen, goed wordt geregistreerd. Alleen zo ontstaat er inzicht in verzuimgedrag en is er een basis om actie te ondernemen. Het bijhouden van de administratie is in de allereerste plaats de verantwoordelijkheid van de school. Scholen hanteren verschillende registratiewijzen.

4. Meldingsplicht scholen

De school heeft een aantal verplichtingen wat betreft melden van ongeoorloofd verzuim.

Melden verzuim, digitaal verzuimloket

De school meldt ongeoorloofd verzuim bij de leerplichtambtenaar door middel van een digitale melding bij het verzuimloket van DUO.

De termijn voor het melden van schoolverzuim is de vermoedelijke ongeoorloofde afwezigheid van maximaal 16 uren les- of praktijktijd in een periode van vier weken. Vindt de school het nodig eerder te melden, vanwege bijzondere omstandigheden of afspraken met de leerplichtambtenaar, dan kan dat altijd. Deze meldtermijn geldt voor alle leerplichtigen in het voortgezet (speciaal) onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs.

Ziekteverzuim

Ziekteverzuim is geoorloofd verzuim als daarvan binnen twee dagen na het ontstaan van de verhindering aan de school kennis is gegeven, zo mogelijk met opgave van de aard van de ziekte. Praktijkervaring leert verder dat onder geoorloofd verzuim veel zorgelijk verzuim schuilgaat. Het betreft het veelvuldige of langdurige verzuim van leerlingen, waarvan de achterliggende oorzaak ligt op het terrein van gezondheid (fysiek, sociaal en psychosociaal).

Individuele aandacht voor verzuim in een vroegtijdige fase door school zelf leidt tot een afname van het schoolverzuim. M@ZL (Medische Advisering Ziek gemelde Leerling)² is een effectieve methodiek voor een integrale aanpak van ziekteverzuim bij scholieren.

Ziekteverzuim is wat omvang betreft een groter probleem dan spijbelen, zoals ook uit de cijfers van ons samenwerkingsverband blijkt. M@ZL brengt deze groep leerlingen in beeld die met de juiste aandacht en begeleiding geholpen zijn.

De interventie M@ZL is in 2017 door de Erkenningscommissie Interventies erkend als 'eerste aanwijzingen voor effectiviteit'.

Samenwerkingsverband en GGD zijn er gezamenlijk van overtuigd dat de interventie M@ZL een preventieve werking zal hebben en zal bijdragen aan het terugdringen van geoorloofd ziekte verzuim en daarmee het aantal (dreigende) thuiszittende jongeren. Daarvoor is o.a. uitbreiding van formatie jgz nodig. Een voorstel voor financiering is in schooljaar 2019-2020 bij de gemeenten BUCH, Almeer en Heerhugowaard ingediend. In juli 2020 kwam het bericht dat de financiering is toegekend.

---

² <https://www.ggdwestbrabant.nl/mazl>

De GGD is in september 2020 gestart met de implementatie van het project. Zij worden hierbij ondersteund door het samenwerkingsverband. Aanvullende informatie en de implementatie vindt u in bijlage 6.

Daar waar zorgelijk ziekteverzuim voorkomt in combinatie met ongeoorloofd verzuim, wordt verwacht dat een DUO melding voor dat ongeoorloofde verzuim wordt gedaan (overig verzuim).

5. Ondersteuning Overheid, Leerplicht en RMC Noord-Kennemerland

De opdracht van de leerplichtambtenaar is het tegengaan van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten (VSV); doel is het behalen van een startkwalificatie voor de leerlingen. Hierbij wordt ingezet op de maatschappelijke zorg en handhaving indien nodig. Scholen zijn verplicht niet-leerplichtige jongeren zonder startkwalificatie te melden bij het RMC als ze de school verlaten of als ze langer dan een maand zonder reden van de school wegblijven. Het RMC is verplicht om deze jongeren te volgen totdat ze een startkwalificatie hebben, of de leeftijd van 23 jaar hebben bereikt. De gemeente/het RMC moet zich inspannen om de jongeren alsnog een startkwalificatie te laten behalen. Indien onderwijs niet (meer) mogelijk is wordt gekeken of de jongeren naar werk of een vorm van dagbesteding toegeleid kunnen worden. De regio Noord-Kennemerland beschikt over RMC-trajectbegeleiders die trajecten voor voortijdig schoolverlaters en net als leerplichtambtenaren verzuimgesprekken voeren met leerlingen 18+. De leerplichtambtenaar ziet er op toe dat ouders, leerlingen en scholen de Leerplichtwet waaronder ook de kwalificatieplicht valt, naleven.

We onderscheiden de volgende functionarissen:

- Leerplichtambtenaar (18- voortgezet onderwijs, gekoppeld aan de woongemeente van de jongere);
- Mbo-leerplichtambtenaar (kwalificatieleerplichtambtenaar, 18- en 18+ mbo; gekoppeld aan de regio Noord-Kennemerland);
- RMC-trajectbegeleider (18+).

Kerntaken van de leerplichtambtenaren

- Preventief controleren, adviseren en bemiddelen;
- Toezicht houden op naleving van de Leerplichtwet/kwalificatieplicht;
- Verwijzen naar/ adviseren van (jeugd)hulpverlening;
- (Bevorderen van) de samenwerking met alle bij een leerling betrokken partijen;
- Handhaven en sanctioneren.

Het traject van start (verzuimmelding door de school) tot eind (eventuele straf opgelegd door de rechter), is schematisch weergegeven in bijgevoegde stroomschema's in bijlage 4.

Alle acties door de leerplicht ondernomen, worden vastgelegd.

Sanctiemogelijkheden

Er zijn diverse mogelijkheden:

- Voor beginnende spijbelaars zonder ernstige achterliggende problematiek kan een verwijzing naar bureau Halt worden gedaan. Dat kan alleen als er niet eerder een leerplicht Halt-afdoening heeft plaatsgevonden.
- Bij aanhoudend verzuim waarbij eerdere interventies geen resultaat hebben gehad, kan een justitieel proces-verbaal worden opgemaakt. Dat kan tegen ouders en/of de jongere vanaf 12 jaar.
- Luxe verzuim (school stelt leerplichtambtenaar (LPA) altijd op de hoogte):

- bij 1 dag of minder (indien het de eerste keer is) krijgen de ouders een waarschuwingsbrief; indien de school ouders van tevoren heeft gewaarschuwd dat luxe verzuim niet is toegestaan, is een proces-verbaal wel een optie;
- bij meer dan 1 dag krijgen ouders een uitnodiging voor een verhoor en wordt een proces-verbaal opgemaakt;
- bij herhaling wordt altijd een proces-verbaal opgemaakt.

Afsluiting

Dit protocol kan op alle scholen voor voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs gebruikt worden en waar nodig aangepast aan de lokale situatie met behoud van het wettelijke karakter van het protocol schoolverzuim. De inzet van JGZ is alleen mogelijk op de zeven scholen die deelnemen aan de pilot preventieve aanpak ziekteverzuim.

Deel B: Stroomschema's en contactadressen

Bijlage 1 Registratie Afwezigheid

Reden afwezigheid	Registreren als
Spijbelen: <ul style="list-style-type: none"> • betreft hele uren of dagen • reden onbekend of niet legitiem	Ongeoorloofd verzuim
Te laat komen: <ul style="list-style-type: none"> • bij aanvang van een lesuur • reden onbekend of niet legitiem	Ongeoorloofd verzuim
Vrije dag/vakantie zonder toestemming (= luxe verzuim)	Ongeoorloofd verzuim
Bezoek (huis)arts, specialist en dergelijke, niet conform gemeld	Ongeoorloofd verzuim
Ziekte niet gemeld conform afspraak: <ul style="list-style-type: none"> • niet binnen 2 dagen volgens leerplichtwet gemeld • niet gemeld door één van de ouders/verzorgers • gemeld door de leerling zelf, behalve 18+ • geen schriftelijke verklaring afgegeven	Ongeoorloofd verzuim
Externe schorsing	Schorsing (melden aan inspectie) Geoorloofd verzuim
Ziekte gemeld conform afspraak: <ul style="list-style-type: none"> • 's Morgens (telefonisch) gemeld door één van de ouders/verzorgers, vervolgstappen school conform schoolregels	Geoorloofd verzuim
Bezoek (huis)arts, specialist e.d. gemeld conform afspraak	Geoorloofd verzuim
Vrije dag/vakantie met toestemming van directeur of leerplichtambtenaar (zie formulier aanvraag vrijstelling geregeld schoolbezoek bijlage 4)	Geoorloofd verzuim; registreren in dossier
Verlof gewichtige omstandigheden	Geoorloofd verzuim; registreren in dossier

Bijlage 2 Verzuim vaststellen en afhandelen

Rol van de gemeenten

Gemeenten gaan ervan uit dat iedere school beschikt over een goed functionerend verzuimprotocol, waarin precies omschreven staat welke actie wordt ondernomen bij welke mate van verzuim. Het actueel houden van een sluitende leerlingen- en verzuimadministratie is een wettelijk vastgelegde verantwoordelijkheid van iedere school. Scholen mogen zelf bepalen op welke wijze ze leerlingengegevens en verzuim registreren. Leerplichtambtenaren kunnen de verzuimadministratie controleren.

Hoe werkt de leerplicht

De school is wettelijk verantwoordelijk voor het melden van alle soorten schoolverzuim bij de leerplichtambtenaar van de woongemeente van de betreffende leerling. Dat gebeurt door middel van melding bij het digitale verzuimloket via www.duo.nl.

In geval van verlofaanvragen tot maximaal 10 schooldagen binnen 1 schooljaar beslist de directeur, al dan niet in overleg met de leerplichtambtenaar. Bij meer dan 10 schooldagen binnen 1 schooljaar beslist de leerplichtambtenaar.

Als verzuim is gemeld, dan neemt de leerplichtambtenaar de verzuimmelding in behandeling. Vanaf 12 jaar is een leerling medeverantwoordelijk voor het schoolverzuim. Bij achterliggende problematiek kan de leerplichtambtenaar helpen bij het zoeken naar een oplossing. Als een school het vermoeden heeft dat er sprake is van achterliggende problematiek, zal de school de betreffende leerling inbrengen in een intern/ extern overleg met betrokken kernpartners van de school. De leerplichtambtenaar kan ook al in een eerder stadium ingeschakeld worden. Voor dit laatste is geen toestemming van ouders nodig. Alle ongeoorloofd schoolverzuim is in principe sanctioneerbaar.

Taken

School:

- Vermeldt verzuimbeleid in schoolgids;
- Houdt nauwkeurig bij in schooladministratiesysteem;
- Handelt naar aanleiding van dit protocol;
- Heeft een adequaat klachtenprotocol;
- Biedt een goed functionerende ondersteuningsstructuur;
- Meldt binnen gestelde termijnen aan DUO;
- Heeft zo veel mogelijk aansluitende lesroosters.

Scholen en leerplicht:

- Zorgen dat leerlingen en hun ouders op de hoogte zijn van geldende procedures;
- Nemen de meldingen periodiek door en treffen aanvullende maatregelen;
- Houden in overleg acties ter voorkoming van verzuim en te laat komen (zoals preventief verzuimspreekuur).

Leerplicht:

- Behandelt verzuimmeldingen volgens de Methodische Aanpak Schoolverzuim. Daarbij is keuze uit vier routes: vrijwillige hulpverlening, een Halt-verwijzing, dwang in civiel kader, dwang in strafrechtelijk kader;
- Zorgt voor afhandeling volgens regels geoorloofd of ongeoorloofd verlof;
- Legt Halt-verwijzing op maakt een proces-verbaal op.

Soort verzuim	Melden	Hoe?
Absoluut verzuim	Als een leerplichtige jongere niet (meer) staat ingeschreven bij een onderwijsinstelling.	In- of uitschrijving binnen 7 werkdagen bij DUO.
Relatief verzuim	Bij verzuim van ten minste 16 uren les- of praktijktijd (inclusief stage) in een opeenvolgende periode van 4 weken.	Verzuimloket (DUO) of handmatig.
Luxe verzuim	Als een leerplichtige jongere zonder toestemming van school wegblijft vanwege extra vakantie of familiebezoek.	Telefonisch/ per mail LPA op de hoogte brengen en melden via het verzuimloket (DUO) of handmatig.
Relatief verzuim 18 + en voortijdig schoolverlaten	Bij verzuim van ten minste 16 uren les- of praktijktijd (inclusief stage) in een opeenvolgende periode van 4 weken.	Verzuimloket (DUO)/eventueel exit procedure.
Te laat	In eerste instantie eigen registratie. Bij tenminste 6 maal in het schooljaar melden in DUO en bij eerstvolgende verzuimspreekuur. OF: Bij 9 maal of meer in het schooljaar brief naar ouders en DUO melding bij leerplichtambtenaar. Bij 15 maal; DUO melding, LPA nodigt leerling en ouders uit voor gesprek.	Verzuimspreekuur op vo-school.

Bijlage 3 Advieswijzer procedure afwezigheid leerlingen

Verzuim

Procedure afwezigheid leerlingen

A) Geoorloofd afwezig				
Verlof	Soort	Reden	Benodigd	Via
	Regulier	Dokter, fysio, tandarts, hulpverlening	Absentiekaart vooraf	Meldpunt
	Bijzonder verlof	“Aanvraag vrijstelling van geregeld schoolbezoek”	<u>Aanvraagformulier</u> afstemmen met collega-school	MT-lid
Absentie				
Wanneer	Signalering	Actie	Benodigd	Dossier, via:
1e ziekdag	Ouders bellen school	Meldpunt	Absentiekaart achteraf	Meldpunt
Maandag v/d nieuwe week nog ziek	Ouders bellen opnieuw school	Meldpunt	-	Meldpunt
Bij: - ≥ 4e ziekmelding binnen 12 weken - 7 ^e dag aaneengesloten ziekgemeld - frequente/opvallende absentie	Meldpunt informeert mentor Mentor informeert MT-lid* * MT is verantwoordelijk voor registratie en actie bij verzuim. MT kan zijn/haar taak delegeren	<ul style="list-style-type: none"> Mentor stemt af met ouders & leerling Verzuimgesprek door school met leerling en ouders (eventueel: inschakelen JGZ voor advies of gesprek met leerling en ouders) Bij ongeoorloofd verzuim volgt DUO-melding 	-	Mentor MT-lid
> 4 weken aaneengesloten geoorloofd absent	Mentor informeert MT-lid: Melding Thuiszitterslijst	School organiseert MDO met betrokkenen uit de keten.	Maatwerktraject	MT-lid Ondersteuningscoördinator
>>> Terugkeer op school na absentie				
Bij ieder verzuim moet een absentiekaart worden ingeleverd, behalve bij bijzonder verlof en in bijzondere situaties (alleen via MT-lid)				
a) Niet inleveren absentiekaart	Meldpunt checkt LVS, info aan MT-lid	Meldpunt noteert voorlopig OA en spreekt leerling aan	-	-
b) Bij voortdurend niet inleveren	Meldpunt informeert MT-lid	MT-lid belt/mailt ouders	-	MT-lid

B) Ongeoorloofd afwezig				
Spijbelen				
Wanneer	Signalering	Actie	Sanctie	Dossier, via:
Een of enkele lesuren	Meldpunt meldt bij MT-lid	MT-lid contact ouders en bespreekt sanctie met leerling	Leerling haalt gemiste tijd in	MT-lid
16 uur cumulatief (in 4 weken) én bij herhaling 16 uur cumulatief (4 weken)	Meldpunt meldt bij MT-lid	<u>Schriftelijk contact ouders</u> <ul style="list-style-type: none"> MT-lid meldt DUO + bespreekt sanctie met leerling LPA: stemt af met school m.b.t. vervolgactie 	<ul style="list-style-type: none"> Leerling haalt gemiste tijd/werk in ter beoordeling van de MT-lid. Sanctie ter beoordeling LPA 	School-administratie MT-lid
2 - 4 weken aaneengesloten afwezig	Mentor informeert MT-lid Melding Thuiszitterslijst (Dreigende)	Binnen 3 weken na 1 ^e afmelding organiseert school MDO met LPA Binnen 6 weken evaluatie MDO	Maatwerktraject	MT-lid/ Ondersteuningscoördinator
> 4 weken ongeoorloofd aaneengesloten afwezig	Melding Thuiszitterslijst (Thuiszitter)	Binnen 6 weken evaluatie MDO	Maatwerktraject	MT-lid/ Ondersteuningscoördinator
Te laat (TL)				
3 x	Meldpunt informeert leerling & mentor	<u>Mentor contact ouders</u>	School-sanctie	Mentor
6 x	Meldpunt	<ul style="list-style-type: none"> Schriftelijk contact ouders Preventief Verzuim Spreekuur LPA en DUO melding <u>cc MT-lid</u> 	Idem	School-administratie MT-lid
9 x	Meldpunt informeert: leerling, MT, LPA (indien niet gesproken bij verzuimspreekuur).	<ul style="list-style-type: none"> LPA stuurt brief ouders/leerling <u>cc MT-lid</u> 	Aanscherpen school-sanctie	School-administratie
12x	Meldpunt meldt bij MT-lid	<ul style="list-style-type: none"> MT-lid: Schriftelijk contact ouders Mentor spreekt leerling en ouders 		School-administratie
15 x	Meldpunt meldt bij MT-lid	<ul style="list-style-type: none"> MT-lid: opschaling naar LPA: Melding DUO LPA : gesprek leerling & ouders <u>cc MT-lid</u> 	Aanscherpen schoolsanctie Sanctie ter beoordeling LPA	School-administratie MT-lid

Bijlage 4 Voorbeeld aanvraag vrijstelling van geregeld schoolbezoek

Aanvraag vrijstelling vangeregeld schoolbezoek

Artikel 11 onder f (extra vakantieverlof) / artikel 11 onder g (andere gewichtige omstandigheden) van de Leerplichtwet 1969

(In te vullen door de aanvrager)

Aan de directeur/rector van : ..... te .....

1. **Gegevens van de aanvrager** : ouder(s)/verzorger(s)
voorletter(s) en achternaam : .....
adres : .....
postcode en woonplaats : .....
telefoon (privé of werk) : .....

2. **Gegevens van de leerling**
voorna(a)m(en) en achternaam : .....
geboortedatum : ..... groep/leerjaar: .....
voorna(a)m(en) en achternaam : .....
geboortedatum : ..... groep/leerjaar: .....

3. **Gegevens van de aangevraagde vrijstelling**
periode : van ..... t/m .....
reden : .....
(zo nodig op een bijlage verder toelichten)

4. **Gegevens van de kinderen die een andere school bezoeken**
voorna(a)m(en) en achternaam : ..... geb.datum: .....
naam school : ..... te: .....
voorna(a)m(en) en achternaam : ..... geb.datum: .....
naam school : ..... te: .....

N.B.: U dient bij iedere school een aparte verlofaanvraag in te dienen.

5. **Ondertekening**
datum: ..... handtekening: .....

6. **In te vullen door de directeur/rector**
Het verlof wordt wel/niet verleend. Reden is:
.....
.....
datum: ..... handtekening: .....

Indien u zich niet met deze beschikking kunt verenigen, kunt u hiertegen op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen 6 weken na dagtekening van deze beschikking een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de directeur/rector van de school.

Inleveren:

Ingevuld formulier moet u zo mogelijk acht weken van tevoren indienen bij de directeur/rector van de school

Bij te voegen stukken:

Indien de aanvraag wordt ingediend op grond van artikel 11 onder f dient een gewaarmerkte (niet voorgedrukte) werkgeversverklaring te worden overgelegd.

Informatie:

Als u nog vragen heeft, kunt u zich richten tot de leerplichtambtenaar van uw gemeente.

Richtlijnen verlof buiten de schoolvakanties**1. Vakantieverlof (art. 13a/art. 11 onder f)**

Een verzoek om vakantieverlof op grond van artikel 13a van de Leerplichtwet 1969 dient minimaal acht weken van tevoren bij de directeur/rector van de school te worden ingediend. De directeur/rector beslist over het verzoek.

Verlof wordt slechts verleend indien:

- wegens de specifieke aard van het beroep van één van de ouders het slechts mogelijk is buiten de schoolvakanties op vakantie te gaan en
- een werkgeversverklaring wordt overgelegd waaruit blijkt dat geen verlof binnen de vastgestelde schoolvakanties mogelijk is.

Vakantieverlof mag, binnen deze voorwaarden:

- éénmaal per schooljaar worden verleend en
- niet langer duren dan tien schooldagen. De wetgever heeft als standpunt dat een gezin in ieder schooljaar recht heeft op een gezamenlijke vakantie van twee weken en
- niet plaatsvinden in de eerste twee lesweken van het schooljaar en
- als het de enige vakantie van de ouder(s)/verzorger(s) en het kind/de kinderen gezamenlijk in dat schooljaar betreft.

2. Andere gewichtige omstandigheden: tien schooldagen per schooljaar of minder (art. 14/art. 11 onder g.)

Een verzoek om extra verlof in geval van andere gewichtige omstandigheden voor tien schooldagen per schooljaar of minder dient vooraf of uiterlijk binnen twee dagen na ontstaan van de verhindering aan de directeur/rector van de school te worden voorgelegd. Deze beslist over het verzoek.

Voor 'andere' gewichtige omstandigheden gelden de volgende richtlijnen:

- Voor verhuizing: maximaal 1 schooldag;
- Voor het voldoen aan wettelijke verplichtingen, voor zover dit niet buiten de lesuren kan geschieden: geen maximale termijn;
- Voor het bijwonen van het huwelijk van bloed- of aanverwant tot en met de 3e graad;
in Nederland maximaal 1-2 schooldagen (binnen de regio 1 dag, buiten de regio 2 dagen) in het buitenland maximaal 5 schooldagen;
- Bij ernstige levensbedreigende ziekte zonder uitzicht op herstel van bloed- of aanverwant tot en met de 3e graad: geen maximale termijn;
- Bij overlijden van bloed- of aanverwant;
in de 1e graad maximaal 5 schooldagen in de 2e graad maximaal 2 schooldagen;
in de 3e en 4e graad maximaal 1 schooldag;
in het buitenland: 1e tot en met 4e graad maximaal 5 schooldagen;
- Bij 25, 40 of 50 jarig ambtsjubileum en het 12 1/2, 25, 40, 50 en 60 jarig huwelijksjubileum van ouder(s)/verzorger(s) of grootouders; maximaal 1 schooldag;
- Voor andere naar het oordeel van de directeur/leerplichtambtenaar gewichtige omstandigheden, maar geen vakantieverlof; geen maximale termijn vastgesteld.

3. Andere gewichtige omstandigheden: meer dan tien schooldagen per schooljaar (art. 14/art. 11 onder g.)

Een verzoek om extra verlof in geval van andere gewichtige omstandigheden voor meer dan tien schooldagen per schooljaar dient minimaal zes weken van tevoren, via de directeur/rector van de school, aan de leerplichtambtenaar van de woongemeente van de leerling te worden voorgelegd. De leerplichtambtenaar beslist over het verzoek (op grond van art. 14, lid 3 van de Leerplichtwet 1969).

Verlof kan bijvoorbeeld worden verleend indien:

De ouders van de leerling een verklaring van een arts of een maatschappelijk werk(st)er kunnen overleggen waaruit blijkt dat verlof noodzakelijk is op grond van medische of sociale omstandigheden van (één van) de gezinsleden. Bepalend toetsingscriterium voor 'gewichtige omstandigheden' is met name of de omstandigheden buiten de wil om van de leerlichtige of zijn/haar ouders zijn gelegen.

Waarschuwing:

De directeur/rector van de school is verplicht de leerplichtambtenaar vermoedelijk ongeoorloofd schoolverzuim te melden.

Tegen ouders die hun kind(eren) zonder toestemming van school houden, kan proces-verbaal worden opgemaakt.

Bijlage 5 Contactadressen en lijst met afkortingen

Lijst met Afkortingen

BBL	Beroeps Begeleidende Leerweg
BOL	Beroeps Opleidende Leerweg
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
HALT	Het Alternatief
LPA	Leerplichtambtenaar
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
MDO	Multidisciplinair Overleg
RMC	Regionaal Meld en Coördinatiepunt
VO	Voortgezet Onderwijs
VSV	Vroegtijdig Schoolverlaters
M@ZL	Medische advisering van de Ziekgemelde Leerling

N.B.: Deze adressen komen op de website:

<i>Gemeente Alkmaar</i>	https://www.alkmaar.nl
<i>Gemeente Heerhugowaard</i>	https://www.heerhugowaard.nl
<i>Gemeente Bergen</i>	http://www.bergen-nh.nl/home/
<i>Gemeente Heiloo</i>	http://www.heiloo.nl/
<i>Gemeente Langedijk</i>	https://www.gemeentelangedijk.nl/
<i>Sociale Kaart Alkmaar</i>	https://alkmaar.socialekaartnederland.nl/
<i>DUO</i>	https://www.duo.nl/zakelijk/voortgezet-onderwijs/verzuim/
<i>VSV</i>	http://www.aanvalopschooluitval.nl/
<i>NJI</i>	http://www.nji.nl/
<i>RMC</i>	https://www.alkmaar.nl/De_Regionale_Meld-_en_Coordinatiefunctie.html
<i>Ministerie van Onderwijs</i>	https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-onderwijs-cultuur-en-wetenschap
<i>Reik thuiszitters de hand</i>	http://reikthuiszittersdehand.nl/
<i>Passend Onderwijs</i>	https://www.passendonderwijs.nl/
<i>GGD</i>	www.ggdhollandsnoordn.nl

Bijlage 6 Implementatie M@ZL

Invoering M@ZL in fasen

Om de begroting van de diverse gemeenten te ontzien is er gevraagd om M@ZL in fasen in te kunnen voeren. Invoering gebeurt in drie fasen.

Fase	Tijdvak	Aantal scholen	Scholen
	Sept. 2020	7 locaties, project PPAZ stopt	ARH, Clusius Alkmaar, Clusius HHW, Viaan, JA H/V, JA VMBO, PCC Oosterhout
1	Sept.2020- Sept. 2021	9 locaties SWVNK (PPAZ+2)+1 school Castricum Totaal aantal leerlingen 6916	ARH, Clusius Alkmaar, Clusius HHW, Viaan, Focus, JA H/V, JA VMBO, PCC Oosterhout, Trin. HF, Clusius Castricum
2	Sept.2021- Sept. 2022	9 locaties SWVNK+1 school Castricum Totaal aantal leerlingen 6911	BSG, Huygens U. JA Langedijk, PCC Heiloo, PCC Lyceum, PCC Fabritius, Willem Blaeu, Spinaker BAP-Werk, vd Meij, Bonhoeffer
3	Sept.2022- Sept. 2023	8 locaties SWVNK+1 Castricum Totaal aantal leerlingen 6560	Heliomare de Ruimte, Heliomare Alkmaar, Huygens Bergmolen, Murmellius, PCC bergen, Spinaker Alkmaar,SDCA, Trin. JB, JPT
		Indeling op basis van <ul style="list-style-type: none"> • Evenredige spreiding over de gemeenten regio Alkmaar, deelname alle gemeenten; • Lineaire stijging budget, samenhang met leerlingen aantallen; • Aansluiten bij motivatie en capaciteit scholen; • Aantal thuiszitters/problematiek.	

Vorbereiding

- Deelname 'Train de trainer' door GGD en (eventueel) schoolmedewerkers
- Inleveren implementatieplan mentortrainingen

Start

- Ureninzet jeugdarts passende bij M@ZL
- Verzuimregistratie op orde
- Mentortrainingen

Afronding

- 2 maal evaluatie per schooljaar (1 maal intern, 1 maal SWV-breed)
- Jaarplanning volgend schooljaar

Mentortrainingen

Mentortrainingen (8 deelnemers per keer), 3 arrangementen

- A. GGD-medewerker geeft training op GGD locatie, aanmeldingen via GGD. Aan de orde wanneer je groep niet vol krijgt;
- B. GGD-medewerker geeft training op school. Aanmelding deelnemers via school;
- C. Schoolmedewerker geeft training op school. Aanmelding deelnemers via school;
- D. Via professionaliseringsaanbod SWV voor scholen uit fase 2 en fase 3.

STERKE KINDEREN

SAMENWERKINGSVERBAND VO NOORD-KENNEMERLAND

Adres

Hertog Aalbrechtweg 5

1823 DL Alkmaar

Algemeen

www.swvnk.nl

secretariaat@swvnk.nl

072 79 20 100